

Тракторлардың, өзі жүретін ауыл шаруашылық және мелиоративтік машиналардың есебін алу әрі техникалық жай-күйіне тексеру жүргізу ережесін бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2002 жылғы 16 қыркүйектегі N 281 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2002 жылғы 17 қазанда тіркелді. Тіркеу N 2015. Күші жойылды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің 2003 жылғы 8 қыркүйектегі N 467 бұйрығымен (V032564).

"Қазақстан Республикасында ауыл шаруашылық және мелиоративтік техниканың есебін жүргізу, оны мемлекеттік тіркеу және техникалық жай-күйін тексеру мәселелері туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 30 шілдедегі N 846 қаулысын орындау үшін бұйырамын:

1. Ұсынылып отырған Доңғалақты тракторларды, соған қоса олардың базасында жасалған өзі жүретін шассилер мен механизмдерді, сондай-ақ доңғалақты тракторлар құрамында жүруге арналған тіркемелерді мемлекеттік тіркеу және олардың техникалық жай-күйіне тексеру жүргізу ережесі бекітілсін.

2. Ауыл шаруашылығы машиналарын жасау және техникалық саясат департаменті (Доскенов М.Ж.) заңнамалармен белгіленген тәртіпте:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуде қамтамасыз етсін;

2) осы бұйрықтан туындайтын өзге де шараларды қабылдасын.

3. Осы бұйрықты орындауды қадағалау вице-министр Д. Айтжановқа жүктелсін.

4. Осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күнінен бастап күшіне енеді.

*Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің*

орынбасары-Министр

Қазақстан Республикасы

Премьер-Министрінің орынбасары -

Қазақстан Республикасы

ауыл шаруашылығы Министрінің

2002 жылғы 16 қыркүйектегі

N 281 бұйрығымен бекітілген

Тракторлардың, өзі жүретін ауыл шаруашылығы және мелиоративтік машиналардың есебін алу әрі техникалық жай-күйіне тексеру жүргізу ЕРЕЖЕСІ

1. Жалпы ережелер

Тракторлардың, өзі жүретін ауыл шаруашылығы және мелиоративтік машиналардың (бұдан әрі - машиналар) есебін алу әрі техникалық жай-күйіне тексеру жүргізу ережесі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 30 шілдедегі N 846 "Қазақстан Республикасында ауыл шаруашылығы және мелиоративтік техниканың есебін жүргізу, оны есепке алу және техникалық жай-күйін тексеру мәселелері туралы" қаулысына және басқа да нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді және машиналарды пайдаланылуға рұқсат берілгенін растайтын, және машиналардың техникалық жай-күйін бақылау және пайдалану процессінде, атап айтқанда, адамдардың өмірі, денсаулығын және мүлкін, қоршаған ортаны қорғау, машиналарға орталықтандырылған, аймақтық есеп жүргізу мақсаттарында іске асырылады.

Осы Ережеде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) машиналар - тракторлар, өзі жүретін ауыл шаруашылығы және мелиоративтік машиналар, оның ішінде ауыл шаруашылығы дақылдарын орып, бастыруға арналған комбайндар;

2) машиналарды есепке алу - Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің аумақтық басқармаларының Техникалық инспекцияларының (бұдан әрі - Мемтехинспекция) машиналардың есебін жүргізу, пайдалануға рұқсат берілгендігін растайтын есепке алу құжаттарын беру жөніндегі және машиналардың ұрлануын болдырмауға арналған қызметі;

3) есепке алу іс-әрекеттері - бұл машиналарды есепке алуға өзгеріс енгізу, есепке алу және есептен шығару, меншік иелеріне тиісті есепке алу құжаттарын және жоғалған есепке алу құжаттарының, пайдалануға жарамсыз, бекітілген үлгідегі стандарттарға сәйкес емес немесе қолдану мерзімі өтіп кеткен есепке алу құжаттарының орнына басқа есепке алу құжаттарын (телқұжаттарын) беру бойынша машиналарды есепке алуды іске асыру жөніндегі есепке алу пункттерінің қызметі;

4) есепке алудағы өзгеріс - тиісті құқықтық негіз болған жағдайларда машиналарды есепке алу мәліметтеріне және құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу;

5) есепке алу пункті - Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің облыстық, аудандық және Астана және Алматы қалалық аумақтық басқармалары Мемтехинспекциялары;

6) нөмірлік агрегат - зауыттық нөмірі бар (двигатель, шасси, рама) машинаның негізгі құрамдық тораптары;

7) меншік иесі - заңнамаларға сәйкес өз меншігіндегі машинаға өз қалауы бойынша иемденуге, пайдалануға және билік етуге құқылы тұлға;

8) есепке алу құжаттары - машиналарды пайдалануға рұқсат берілгенін растайтын ресми құжат болып табылатын есепке алу куәлігі (1-қосымша);

9) машиналардың техникалық жай-күйін тексеру - Мемтехинспекцияның машиналардың техникалық жай-күйінің пайдалану қауіпсіздігі мен қоршаған ортаны қорғау талаптарына сәйкес болуын бағалау бойынша жүзеге асыратын қызметі.

1. Жалпы ережелер

1. Осы Ережелер Қазақстан Республикасының барлық аумақтарындағы жеке және заңды тұлғалардың иелігіндегі машиналарды есепке алу және техникалық жай-күйіне тексеру жүргізудің бірыңғай тәртібін белгілейді, сондай-ақ Мемтехинспекцияның көрсетілген саладағы қызметін регламенттейді.

Белгіленген тәртіпте есепке алынбаған машиналарды Қазақстан Республикасы заңнамаларында көзделгеннен басқа жағдайларда пайдалануға рұқсат етілмейді.

2. Ережелер барлық машиналардың меншік иелері үшін міндетті.

3. Машиналарды есепке алу, есептен шығару, есепке алуға өзгеріс енгізуді, машиналардың техникалық жай-күйін тексеруді есепке алу пункттері жүргізеді.

4. Меншік иелері өздерінің меншік иелігіне машиналардың келіп түскен, шыққан немесе есепке алу құжаттарына өзгерту енгізуді талап ететін өзге міндеттер пайда болған сәттен бастап, он жұмыс күні ішінде есепке алу пункттерінің есепке алу, есепке алуға өзгеріс енгізу немесе есептен шығару бойынша тиесілі есепке алу іс-әрекеттерін іске асыру үшін осы ережелермен бекітілген барлық іс-әрекеттерді жасауға міндетті.

5. Машинаның меншіктік құқығын растайтын есепке алу іс-әрекеттерін жүргізуге ұсынылатын құжаттар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамалар нормаларына сәйкес болуы және оларда мыналар көрсетілуі тиіс:

1) ж а с а л у у а қ ы т ы ;

2) о р н ы ;

3) ө к і л е т т і т ұ л ғ а н ы ң қ о л ы ;

4) машина туралы мәліметтер (марка, модель, шығарушы зауыт, шыққан жылы, шассидің, раманың және двигательдің зауыттық нөмірлері).

6. Есепке алу іс қағаздарын жүргізу, есепке алу және есепке алу пункттері беретін өзге құжаттарды ресімдеу мемлекеттік және орыс тілдерінде жүргізіледі.

7. Машиналарға басқа тілде жазылған меншік құқығын растайтын және есепке алу іс-әрекеттерін жүргізу үшін ұсынылатын өзге де құжаттар

мемлекеттік және орыс тілдеріне аударылуы және оларда аударманың бір тілден екінші тілге дұрыс аударылуын куәландыратын нотариустың немесе осындай әрекет істеу құқығына ие лауазымды тұлғаның қолы болуы тиіс.

8. Есепке алу пункттерінің қызметкерлері машиналардың меншік иелеріне (иеленушілеріне) есепке алу іс-әрекеттерін жүргізу сұрақтары бойынша түсініктемелер беруге, міндеттерін түсіндіруге, олардың құқықтарының орындалуына және мүдделерін қорғауға көмектесуге міндетті.

2. Есепке алу пункттерінің жүргізетін іс-қимылдары

9. Есепке алу пункттері есепке алу әрекеттерінен басқа мынадай іс-қимылдарды жүргізеді:

- 1) машиналардың техникалық жай-күйін тексеру актісін береді (2-қосымша);
- 2) заңнамада көзделген жағдайларда, машиналарды есептен шығаруға шектеу енгізеді;
- 3) есепке алу іс-қимылдары жөнінде анықтамалар береді;
- 4) жыл сайынғы машиналардың техникалық жай-күйіне тексеру жүргізеді.

10. Есепке алу пункті берген есепке алу құжаттары тиісті пункттің инженер-инспекторы қолымен және мөрімен куәландырады. Құжаттарды алу фактісі машиналарды есепке алу кітабында алушының қолымен куәландырылады.

3. Машиналарды есепке алу тәртібі

11. Машиналар жеке тұлғалардың атына тұрақты тұрғын орны бойынша, ал заңды тұлғалардың атына олардың орналасқан мекен-жайы бойынша есепке қойылады.

Заңнамаларда көзделген рұқсаттар (лицензиялар) негізінде машиналар сататын және өз шаруашылықтарында машиналарды пайдаланбайтын машина жасаушы зауыттар, сауда және басқа ұйымдары сатуға арналған машиналарды есепке қоймауға құқылы.

12. Есепке алу іс-әрекеттерін жүргізерде олардың бастамашылары, Қазақстан Республикасы заңнамаларында көзделген жағдайлардан басқа жағдайда, нөмірлік агрегаттарының есепке алу мәліметтеріне сәйкестігін тексерту үшін машиналарды есепке алу пунктіне тексеруге ұсынуға міндетті.

Есепке алу процесі кезінде мыналар іске асырылады:

- 1) машина құрамасының қауіпсіздігін регламенттеуші Қазақстан Республикасы нормативтік-құқықтық актілері талаптарына сәйкес, есепке алынатын машина құралмасының қауіпсіздігін бақылау;
- 2) нөмірлік агрегаттардың зауыттық нөмірінің және нөмірлік белгілердің машина құжатындағы нөмірлерге сәйкестігін тексеру;
- 3) машиналардың меншік иелерінің есепке алу іс-қимылдарды орындау үшін

осы Ережелермен бекітілген міндеттері мен есепке қоюға берілген мерзімді сақтауын бақылау.

13. Машинаны есепке алу пунктіне тексеруге ұсынуға кедергі болатын объективті жағдайлар пайда болғанда, машина орналасқан жердің Мемтехинспекциясының инженер-инспекторының қолы және мөрімен куәландырған тексеру актісін (2-қосымша) ұсынуға болады, мұнда бұл актінің жарамдылық мерзімі 20 күнді құрайды.

14. Есепке алу пунктінің қызметкерлері есепке алу іс-әрекеттерін жүргізу кезінде жеке басын куәландыратын құжаттар негізінде машиналардың меншік иелерінің жеке басын анықтайды.

15. Есепке алу іс-әрекеттері, сонымен қатар осы Ережелерден туындайтын іс-әрекеттер есепке алу пункттерінде, машиналардың есепке алу орындары бойынша жүргізіледі. Аталған іс-әрекеттерді басқа жерде жүргізу туралы шешім машинаны есепке алу орны бойынша есепке алатын пункт пен есепке алу іс-әрекеттерін жүргізу жобаланған пункт арасындағы келісім арқылы қабылданады.

16. Жеке тұлғалар есепке алу іс-қимылдарын жүргізу үшін есепке алу пунктіне мыналарды ұсынады:

1) өтініш (3-қосымша);

2) есепке алу іс-әрекеттерін жасауға өтініш жасаған азаматтың жеке басын куәландыратын құжатының түп нұсқасы мен көшірмесі;

3) машинаны, оны жарамсыздандыру жағдайын қоспағанда (жарамсыз деп табу, есептен шығару), сондай-ақ Осы Ережелердің 13-тармағында анықталған жағдайлар;

4) нотариус куәландырған келісім-шарттың (сату-сатып алу, айырбастау, сыйға тарту, қарызға беру және т.б.) және машинаны қабылдау-беру актісінің немесе машинаға меншік құқын растайтын құжаттардың (анықтама-шот, соттың шешімі және өзге де заңнамада көзделген құжаттар) көшірмесі;

5) машинаның есепке алу құжаты үшін төлемді растайтын құжат;

6) осы Ережелерге сәйкес есепке алу пунктіне белгіленген жағдайларда ұсынылатын өзге де құжаттар.

17. Машиналардың заңды тұлға-иелері есепке алу іс-қимылдарын жүргізу үшін есепке алу пунктіне мыналарды ұсынады:

1) заңды тұлғаның мөрі мен оның бірінші басшысының қолы қойылған өтініш (4-қосымша);

2) машинаны, оны жарамсыздандыру жағдайын қоспағанда (жарамсыз деп табу, есептен шығару), сондай-ақ Осы Ережелердің 13-тармағында анықталған жағдайлар;

3) заңды тұлғаның мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) куәлігінің нотариус

к у ә л а н д ы р ғ а н

к ө ш і р м е с і ;

4) машинаның меншік иесімен куәландырылған келісім-шарттың (сату-сатып алу, айырбастау, сыйға тарту, қарызға беру және т.б.) және машинаны қабылдау-беру актісінің немесе машинаға меншік құқын растайтын құжаттардың (анықтама-шот, соттың шешімі және өзге де заңнамада көзделген құжаттар) к ө ш і р м е с і ;

5) машинаның есепке алу құжаты үшін төлемді растайтын құжат;

6) осы Ережелерге сәйкес есепке алу пунктіне белгіленген жағдайларда ұсынылатын өзге де құжаттар.

18. Егер, есепке алуға Қазақстан Республикасында бұрын мемлекеттік есепте болмаған машина ұсынылса, онда иеленушілер есепке алу пунктіне осы Ережелердегі жеке тұлғаларға арналған 16-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында және заңды тұлғаларға арналған 17-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында белгіленген құжаттардан басқа жасаушы-зауыт берген формулярдың көшірмесін ұсынуға міндетті.

19. Егер, есепке алуға Қазақстан Республикасында бұрын есепте болған машина ұсынылса, онда иеленушілер есепке алу пунктіне осы Ережелердегі жеке тұлғаларға арналған 16-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында және заңды тұлғаларға арналған 17-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында белгіленген құжаттардан басқа бастапқы есепке алу құжатын ұсынуға міндетті, бірақ аталған құжатты ұсынбау мемлекеттік есепке алмауға негіз болмайды.

20. Заңды және жеке тұлғалар аукциондар мен сауда биржалары арқылы сатып алған машиналарды есепке алу, олардың нақты иелерге сатылғаны туралы тиісті мөрлерімен және өкілетті тұлғалардың қолдарымен куәландырылған аукциондық және биржалық анықтамалар негізінде жүргізіледі.

21. Меншік иелерінің (иеленушілердің) өздігінен құрастырған және дайындаған машиналары олардың Қазақстан Республикасы стандарттарына сәйкестігін растайтын құжаттарын (сәйкестік сертификаты) ұсыну бойынша есепке алынады.

22. Есепке алынған машиналарға, белгіленген үлгіде есепке алу құжаттары беріледі (1-қосымша).

23. Жоғалтқан, жарамсыз болған немесе жарамдық мерзімі біткен есепке алу құжаттарының орнына берілетін құжаттар тұлғалардың өтініштері бойынша машинаны есепке алу орны бойынша, айырбастауды негіздей отыра беріледі.

24. Есепке алынған машиналарға жүргізілген есепке алу іс-әрекеттері мен олардың иеленушілері жөніндегі анықтамалар жазбаша сұранымдар негізінде м ы н а л а р ғ а б е р і л е д і :

1) Қазақстан Республикасы заңнамаларында көзделген жағдайларда өкілетті мемлекеттік органдарға;

2) машиналардың меншік иелеріне.

25. Кепілдікке немесе басқа да жүктемеге қойылған машиналар тарапына есепке алу іс-әрекеттерін кепіл ұстаушының немесе тиісті жүктеме түрі пайдасына шешілген тұлғаның ондай есепке алу іс-әрекеттерін жүргізуге жазбаша келісімінсіз жүргізуге болмайды.

26. Осы Ережелерге сәйкес тиісті есепке алу іс-әрекетін жүргізу үшін есепке алу пунктіне ұсынуға тиісті құжаттар болмаса есепке алу іс-әрекеттерін жүргізуге болмайды.

4. Машиналарды есепке алуға өзгерістер енгізу

27. Машиналарды есепке алуға өзгеріс енгізу мынадай жағдайда жүргізіледі:

1) машинаға меншік құқығы өзгергенде;

2) машина есепке қойылған тұлғаның мекен-жайы (заңды тұлға мекен-жайы) өзгергенде, егер жаңа мекен-жай машинаны есепке алған есепке алу пунктінің қызмет ететін аумағында болса;

3) машинасы есепке қойылған тұлғаның тегі, аты-жөні (атауы) өзгергенде;

4) қайта жабдықтау немесе агрегаттарын алмастыру, арнаулы жабдық орнату және өзге де ұқсас өзгертулер салдарынан машинаның тұрпаты мен моделі өзгергенде.

28. Жеке тұлғалар есепке алуға өзгеріс енгізу іс-әрекеттерін жүргізу үшін есепке алу пунктіне мыналарды ұсынады:

1) машинаға меншік құқығы өзгергенде және машинасы есепке алынған тұлғаның мекен-жайы өзгергенде осы Ережелердегі 16-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында және 19-тармақта көрсетілген құжаттарды;

2) машинасы есепке қойылған тұлғаның тегі, аты-жөні өзгергенде осы Ережелердегі 16-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында және 19-тармақта көрсетілген және қолданыстағы заңнамаларға сәйкес осы өзгерістерді растайтын құжаттарды;

3) қайта жабдықтау немесе нөмірлік агрегаттарын алмастыру, арнаулы жабдық орнату және өзге де ұқсас өзгертулер салдарынан машинаның тұрпаты мен моделі өзгергенде осы Ережелердегі 16-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында және 19, 21-тармақтарда көрсетілген құжаттарды және қайта жабдықтаудан кейін есепке алу пунктінде жасалған машинаның техникалық жай-күйін тексеру актісін.

29. Заңды тұлғалар есепке алуға өзгеріс енгізу іс-әрекеттерін жүргізу үшін есепке алу пунктіне мыналарды ұсынады:

1) машинаға меншік құқығы өзгергенде және машинасы есепке қойылған заңды тұлғаның мекен-жайы өзгергенде, осы Ережелердегі 17-тармақтың 1)-5)-

тармақшаларында және 19-тармақта көрсетілген құжаттарды;

2) машинасы есепке қойылған заңды тұлғаның атауы өзгергенде осы Ережелердегі 17-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында және 19-тармақта көрсетілген және қолданыстағы заңнамаларға сәйкес осы өзгерістерді растайтын құжаттарды;

3) қайта жабдықтау немесе нөмірлік агрегаттарын алмастыру, арнаулы жабдық орнату және өзге де ұқсас өзгертулер салдарынан машинаның тұрпаты мен моделі өзгергенде осы Ережелердегі 17-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында және 19, 21-тармақтарында көрсетілген құжаттарды және қайта жабдықтаудан кейін есепке алу пунктінде жасалған машинаның техникалық жай-күйін тексеру актісін.

30. Есепке алуға өзгерістер енгізу үшін жеке және заңды тұлғалар 16-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында, 17-тармақтың 1)-5)-тармақшаларында және 19-тармақтарда көрсетілген құжаттардан өзге есепке алу пунктіне осы Ережелердегі 27-тармақпен бекітілген жағдайлардың туындау фактісін және машинаны есепке алуға өзгерістер енгізуге негіз болуын растайтын нотариус куәландырған құжаттар көшірмесін ұсынады.

31. Тораптары мен нөмірлік агрегаттарының нөмірлері есепке алу құжаттарына сәйкес келмейтін машинаны есепке алуға өзгерістер енгізу Мемтехинспекция органдарында қабылданған шешімдер негізінде жүргізіледі.

32. Осы Ережелерде көзделген құжаттар болмаса есепке алуға өзгерістер енгізу жүргізілмейді.

5. Машиналарды есептен шығару

33. Машиналарды есептен шығару мына жағдайларда жүргізіледі:

1) машинасы есепке қойылған тұлғаның мекен-жайы(заңды тұлға мекен-жайы) өзгергенде, егер жаңа мекен-жай машина есепке алынған есепке алу пунктiнiң қызмет ететiн аумағынан тысқары болса, сонымен қатар есепке алу орнын ауыстыруға басқа негiздер пайда болғанда;

2) машинаға меншiк иесi құқығының жойылғанында;

3) машинаны ұқсатқанда (жарамсыз деп тапқанда, есептен шығарғанда);

4) машинаны Қазақстан Республикасы аумағынан тысқары шығарғанда.

34. Жеке тұлғалар машиналарды есептен шығару үшін (ұқсату жарамсыз деп табу, есептен шығару жағдайларынан өзге жағдайларда) есепке алу пунктiне осы Ережелердегi 16-тармақтың 1)-4)-тармақшаларында және 19-тармақта көрсетiлген құжаттарды ұсынады.

35. Заңды тұлғалар машиналарды есептен шығару үшін (ұқсату жарамсыз деп табу, есептен шығару жағдайларынан өзге жағдайларда) есепке алу пунктiне осы Ережелердегi 17-тармақтың 1)-4)-тармақшаларында және 19-тармақта көрсетiлген құжаттарды ұсынады.

36. Ұқсатуға (жарамсыз деп табуға, есептен шығаруға) жататын машиналарды есептен шығару үшін жеке тұлғалар осы Ережелердегі 16-тармақтың 1), 2), 4)-тармақшаларында, 19-тармақтарында көрсетілген және заңды тұлғалар 17-тармақтың 1), 3), 4)-тармақшаларында, 19-тармақта көрсетілген құжаттарды және есепке алу орны бойынша есепке алу пункті жасаған машинаны тексеру актісін (2-қосымша) ұсынады. Есепке алу құжаттары есепке алу пунктіне тапсырылады. Ұқсатылатын машиналардың есепке алу құжаттары болмаса, өтініштерде олардың жоғалу себебі көрсетіледі.

37. Есепке алу құжаттарында меншік иелері өтініштерінде көрсетілген машинаны есептен шығарудың мән-жайына сәйкес есепке алу пунктінің мөрімен куәландырылған жазулар жазылады.

38. Машина сот шешімі негізінде есептен шығарылуы мүмкін.

39. Машинаны есептен шығарғанда есепке алу құжаттарына есептен шығарудың себептері жазылады.

40. Машинаның нөмірлік агрегаттары есепке алу құжатына сәйкес келмеген жағдайда, есепке алу пунктінің қабылдаған шешімдері (қорытындысы) негізінде есептен шығарылады.

6. Тіркелген машиналардың мониторингі

41. Машиналарды есепке алу кезінде олар туралы барлық қажетті мәліметтер машиналарды есепке алу кітабына (5-қосымша) жазылады.

42. Облыстың Астана және Алматы қалаларының шегінен шығу салдарынан машинаны есептен шығару кезінде, сондай-ақ меншік құқығы өзгерген жағдайда немесе жарамсыз деп тапқанда, машиналарды есепке алу кітабына тиісті жазу жүргізіледі.

7. Машиналардың есепке алу құжаттарын әзірлеу, есепке алу және сақтау тәртібі

43. Есепке алу құжаттары ретінде Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі белгілеген үлгілер бойынша дайындалған арнайы өнім қолданылады.

44. Келіп түскен арнайы өнімнің (есепке алу құжаттары) сандық есебі арнайы өнімнің келіп түсу және жұмсалу кітабы (6-қосымша) бойынша жүргізіледі.

45. Есепке алу құжаттарының жұмсалу есебі машиналарды есепке алу кітабында, қатаң түрде берілген сериялары мен нөмірлері нөмірлік тәртібі бойынша жазылады.

46. Толтыру кезінде бүлінген есепке алу құжаттарының бланкілері келесі тексеру кезінде оларды қайта пайдалануды жоятын құралдармен және жолдармен жарамсыздандырылады, бұл жөнінде тиісті акті жазылады.

47. Есепке, есепке алуға өзгерістер енгізуге, машиналарды есептен шығаруға, есепке алу құжаттарын беруге немесе ауыстыруға негіз болған құжаттар бөлек істерге тігіледі және он жыл бойы сақталады.

8. Машиналардың техникалық жай-күйін тексеруді ұйымдастыру жөніндегі іс-шаралар

48. Мемтехинспекция органдары заңды және жеке тұлғалардың келісімімен техникалық тексерудің облыстық, аудандық Астана және Алматы қалалық кестесін жасайды, осы кестеде техникалық тексерудің өткізілетін орны, күнтізбектегі күндері және өткізілетін уақыты туралы мәліметтер болуы тиіс. Облыстар, Астана және Алматы қаласы бойынша жиынтық кестені Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің облыстық аумақтық және Астана және Алматы қалалық басқармасының бастығы бекітеді.

49. Облыстың (ауданның, қаланың) Мемтехинспекциясының инженер-инспекторы техникалық тексерудің басталуына 30 күн қалғанға дейін кешіктірмей машиналарын техникалық тексеруге беру мерзімдері, шарттары мен тәртібі туралы жергілікті басылымда жариялау арқылы машиналардың меншік иелерін хабарландыруға міндетті.

50. Жыл сайынғы машиналардың техникалық жай-күйін тексеру көктемгі дала және жиым-терім жұмыстары басталар алдында, машиналардың тұрған жерінде және Мемтехинспекция белгілеген мерзімде жүргізіледі.

Машиналардың техникалық жай-күйіне тексеру жүргізу ауыл шаруашылығы жұмыстарының басталуына екі апта қалғанда аяқталуы тиіс.

51. Заңды тұлғалар машинаның техникалық жай-күйін тексеруге мынадай құжаттарды ұсынады :

1) маркасын және моделін, шыққан жылын, машинаның, двигательдің, раманың, шассидің зауыттық нөмірлерін көрсете отыра, баланста тұрған машиналардың тізімін ;

2) машинаның есепке алу құжаттарын ;

3) заңды тұлғаның мөрімен куәландырылған машинаның техникалық жай-күйін тексеру актісі (7-қосымша) (2 дана).

52. Жеке тұлғалар машинаның техникалық жай-күйін тексеруге мынадай құжаттарды ұсынады :

1) жеке басын куәландыратын құжатты ;

2) техникалық тексеруге ұсынылған машинаны басқаруға рұқсат етілген белгілері бар куәлікті ;

3) машинаның есепке алу құжаттары.

9. Машинаның техникалық жай-күйіне тексеру жүргізу тәртібі

53. Машиналардың техникалық жай-күйіне тексеру олардың есепке алынған жерінде өткізіледі.

54. Меншік иелері иелігіндегі машиналарды өз уақытында және белгіленген жерге техникалық жай-күйін тексеруге ұсынуға міндетті. Белгіленген мерзімде техникалық жай-күйін тексеруге ұсынылмаған машиналар, техникалық жай-күйін тексеруден өтпеген деп саналады.

55. Мемтехинспекция машинаның техникалық жай-күйіне тексеру жүргізгенде:

1) машиналардың кімге тиесілі екенін анықтайды, машиналар мен двигательдің тұрпатының, модельдерінің, шыққан жылдары мен машинаның, двигательдің, раманың, шассидің зауыттық нөмірлерінің машинаны есепке алу құжаттарында жазылған мәліметтерге сәйкестілігін тексереді;

2) машиналардың техникалық жай-күйінің, адамдардың өміріне, денсаулығына және мүлкіне, қоршаған ортаны қорғау қауіпсіздігінің талаптарына сәйкестігін, Қазақстан Республикасында белгіленген қолданыста жүрген стандарттарға, сертификаттарға, шығарған-зауыттардың пайдалану жөніндегі нұсқауларына және басқа да нормативтік құжаттамалардың (8-қосымша) талаптарына сәйкестігін тексереді;

3) тракторшы-машинистердің тракторшы-машинист куәлігінің бар-жоғын, осы категориядағы машинаны жүргізуге рұқсат беретін белгілерімен, машинаны жүргізуге жарамдылығы жөніндегі медициналық анықтаманың (медициналық қайта куәландыру мерзімдерінің сақталуын) сәйкестілігін тексереді.

56. Есепке алу мәліметтерінен айырмашылықтар тапқанда, есепке алу құжатында машина мен двигательдің зауыттық нөмірлері жасанды өзгертілген болса Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шаралар қолданылады.

57. Машиналар, нормативтік құжаттамада белгіленген талаптарға жауап бермесе немесе адам өміріне және қоршаған ортаны қорғау қауіпсіздігіне қауіп төндіретін ақауы болса, ақаулы деп есептеледі және оларды пайдалануға Жолда жүру ережелерінде қарастырылған жағдайлардан басқа белгіленген тәртіппен тиым салынады.

58. Календарлық жылдың ішінде дайындаушы-зауыттардан шыққан және осы жылы есепке алу пунктінде есепке қойылған жаңа машиналардың техникалық жай-күйін тексеру, олардың техникалық жай-күйін тексермей-ақ өткізіледі.

59. Техникалық жай-күйі тексеруден өткен машиналарға, машиналардың диагностикалық картасы толтырылады (9-қосымша), машиналардың техникалық жай-күйін тексеру журналына (10-қосымша) және машинаны есепке алу құжатына "Ақаусыз" деген жазу жазылады, ол Мемтехинспекцияның инспекторының қолымен және есепке алу пунктінің мөрімен куәландырылады.

10. Машинаның техникалық жай-күйін тексеру нәтижелерін ресімдеу

60. Заңды тұлғалардың машиналарының техникалық жай-күйін тексерудің нәтижелері екі дана актімен (7-қосымша) ресімделеді. Бірінші данасы заңды тұлғаның өкіліне беріледі, ал екіншісі анықталған кемшіліктерді жою барысына бақылау жасау үшін есепке алу пунктінде қалады.

61. Жеке тұлғалардың, тек машиналарының құрылысының сәйкессіздігі байқалғанда немесе машиналарды пайдалануға рұқсат етілмейтін техникалық ақауы анықталған жағдайда ғана, техникалық тексеру нәтижелері актімен (11-қосымша) ресімделеді.

62. Мемтехинспекцияның облыстық, Астана және Алматы қалалық инженер-инспекторлары аумақтық, қалалық басқарма бойынша машиналардың техникалық жай-күйін тексерудің жиынтық қорытындысын, машиналардың техникалық жай-күйіне тексеру жүргізуді жақсарту жөнінде әзірленген шаралар мен ұсыныстарды қосып, Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрлігіне ұсынады.

Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары -
Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы Министрінің
2002 жылғы 6 қыркүйектегі
N 281 бұйрығымен бекітілген
Тракторлардың, өзі жүретін
ауыл шаруашылығы және
мелиоративтік машиналардың
есебін алу әрі техникалық
жай-күйіне тексеру жүргізу
Ережесіне 1-қосымша

ЕСЕПКЕ АЛУ КУӘЛІГІ

I. ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР

1. Машинаның маркасы мен моделі _____
2. Шығарушы зауыт _____
3. Шығарылған айы және жылы _____
4. Машинаның зауыттық нөмірі _____
5. Двигательдің маркасы және нөмірі _____
6. Меншік иесі және мекен-жай _____

7. Ерекше белгілер _____

Есепке алу куәлігі _____ ж. берілді.

(инженер инспектор) (қолы)

М.О.

Сериясы _____ N _____

II. МАШИНАЛАРДЫ ЕСЕПКЕ АЛУ ЖӘНЕ ЕСЕПТЕН ШЫҒАРУ

1. _____

_____ салдарынан есептен
шығарылды.

" ____ " _____ ж. _____

(инспектордың қолы)

2. _____

(жаңа иесінің мекен-жайы)

_____ есепке

алынды

" ____ " _____ ж. _____

(инспектордың қолы)

3. _____

_____ салдарынан есептен
шығарылды.

" ____ " _____ ж. _____

(инспектордың қолы)

4. _____

(жаңа иесінің мекен-жайы)

_____ есепке

алынды

" ____ " _____ ж. _____

(инспектордың қолы)

5. _____

_____ салдарынан есептен шығарылды.

" ____ " _____ ж. _____
(инспектордың қолы)

б. _____

_____ (жаңа иесінің мекен-жайы)
_____ есепке

алынды

" ____ " _____ ж. _____
(инспектордың қолы)

Сериясы _____ N _____

III. АГРЕГАТТАРДЫ ЖӨНДЕУ ЖӘНЕ АУЫСТЫРУ ЖӨНІНДЕГІ МӘЛІМЕТТЕР

Жөндеудің жүргізілген уақыты	!	Жөндеуге жауапты	!	Жөндеуге жауапты
		!ауыстырылған агрегаттар!		адамның қолы
			!	және олардың нөмірі !

Сериясы _____ N _____

IV. ТЕХНИКАЛЫҚ ЖАЙ-КҮЙІН ТЕКСЕРУ

Уақыты	!	Техникалық жағдайы	!	Пайдаланудан бастап!	Инспектордың
	!			! байқауға дейінгі	! қолы
	!			!	жұмыс жасауы !

Сериясы _____ N _____

Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары -

Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы Министрінің
2002 жылғы 6 қыркүйектегі
N 281 бұйрығымен бекітілген
Тракторлардың, өзі жүретін
ауыл шаруашылығы және
мелиоративтік машиналардың
есебін алу әрі техникалық
жай-күйіне тексеру жүргізу
Ережесіне 2-қосымша

ЕСЕП КЕЗІНДЕГІ ТЕХНИКАЛЫҚ ТЕКСЕРУ

АКТІСІ

Мен, _____
(тегі, есімі, әкесінің аты)

_____ инженер инспекторы
және _____ қатысуымен
(машина меншік иесінің тегі, есімі, әкесінің аты)

(машинаның атауы, маркасы, моделі, шыққан жылы)
зауыттық N _____ двигатель N _____

техникалық тексеру жүргіздім.

Машинаны тексеру, оталдыру және жол жүруін сынау кезінде
м ы н а л а р а н ы қ т а л д ы :

_____ (көрсетіледі: техникалық талаптарға сәйкес немесе параметрлері
_____ бойынша сәйкес емес - негізгілерін атап көрсету керек)
_____
_____

Қол қоятындар: _____
(инженер инспектор)

_____ (машинаның меншік иесі, иеленуші)

М . О .

" _____ " _____ 200__ ж.

Ескерту: Бұрын пайдаланылған және қолдан істелген машиналарды, сондай-ақ қайта жабдықталған машиналарды тіркеген кезде ғана жасалады.

(заңды тұлғаларға)

Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары -
Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы Министрінің
2002 жылғы 6 қыркүйектегі
N 281 бұйрығымен бекітілген
Тракторлардың, өзі жүретін
ауыл шаруашылығы және
мелиоративтік машиналардың
есебін алу әрі техникалық
жай-күйіне тексеру жүргізу
Ережесіне 3-қосымша

Мөртабан

_____ (обл., аудан., қала.)

_____ ҚР АШМ аумақтық басқармасына

АРЫЗ

Төмендегі арызға қоса ұсынылған құжаттар негізінде _____

_____ (істің мәнісі баяндалады)

_____ сұраймын.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

М ә л і м е т т е р :

1. Машинаның түрі _____ 2. Маркасы _____

3. Шыққан жылы _____ 4. Шығарушы зауыт _____

5. Машинаның зауыттық N _____ 6. Двигательдің N _____

Ресімдеу жүргізу _____ сеніп тапсырылады
(тегі, есімі, әкесінің аты)

Машина иесінің қолы _____

Инженер-инспектордың белгісі: _____

Берілді: Нөмірлік белгі _____

Техникалық паспорт сериясы _____ N _____

" ____ " _____ 200 ____ ж. _____

(қолы)

(жеке тұлғаларға)

Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары -
Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы Министрінің
2002 жылғы 6 қыркүйектегі
N 281 бұйрығымен бекітілген
Тракторлардың, өзі жүретін
ауыл шаруашылығы және
мелиоративтік машиналардың
есебін алу әрі техникалық
жай-күйіне тексеру жүргізу
Ережесіне 4-қосымша

_____ (обл., аудан., қала.)

_____ ҚР АІІМ аумақтық басқармасына
азамат _____

(тегі, есімі, әкесінің аты)

Туған жылы _____

_____ (тұратын адресі көрсетіледі)

паспорт (куәлік) _____ N _____

_____ жұмыс орны _____

АРЫЗ

_____ (өтініштің мәнісі және негізі баяндалады)

_____ сұраймын.

_____ және машинаның атауы, маркасы көрсетіледі)

Зауыттық N _____, Двигательдің N _____

нөмірлік белгі _____, техникалық паспорттың нөмірі _____
Арызға төмендегі құжаттарды қоса ұсынамын:

" ____ " _____ 200__ ж.

(қолы)

Инженер-инспектордың белгілері:

Машинаның есептік мәліметтері арызда көрсетілгендерге сәйкес келеді

" ____ " _____ 200__ ж.

(қолы)

Берілді: Нөмірлік белгі _____

Техникалық паспорттың сериясы _____ N _____

" ____ " _____ 200__ ж.

(инспектордың қолы)

Қазақстан Республикасы

Премьер-Министрінің орынбасары -

Қазақстан Республикасы

Ауыл шаруашылығы Министрінің

2002 жылғы 6 қыркүйектегі

N 281 бұйрығымен бекітілген

Тракторлардың, өзі жүретін

ауыл шаруашылығы және

мелиоративтік машиналардың

есебін алу әрі техникалық

жай-күйіне тексеру жүргізу

Ережесіне 5-қосымша

Машиналарды есепке алу

КІТАБЫ

Рет !	Машиналардың	!	Шыққан	!	Машиналар туралы мәліметтер
саны!типі	мен	маркасы!(жасалған)		жылы!-----	
NN !		!		!	Двигатель N ! загаттық N
-----					
1 !	2 !	3 !	4 !	5	

таблицаның жалғасы:

Машина	есінің	атауы	немесе!	Техникалық	паспорт	берілді			
тегі,	есімі,	әкесінің	аты.	!	-----				
Мекен	жайы,	жұмыс	орны	!	Уақыты	!	Сериясы,	!	Алушының

(жеке иеленуші үшін) ! ! нөмірі ! қолы
 -----
 6 ! 7 ! 8 ! 9

таблицаның жалғасы:

Нөмірлік белгі берілді! Машина иесінің, иеленуші !
 -----!өзгерістері, тіркеуден шығару,!
 Уақыты!Сериясы,!Алушы!нөмірлік белгілерді өткізу, ! Ескерту
 ! нөмірі !ның !техникалық паспортты немесе !
 ! !қолы !нөмірлік белгі ауыстыру туралы!
 ! ! ! белгілер !
 -----
 10 ! 11 ! 12 ! 13 ! 14

Қазақстан Республикасы

Премьер-Министрінің орынбасары -

Қазақстан Республикасы

Ауыл шаруашылығы Министрінің

2002 жылғы 6 қыркүйектегі

№ 281 бұйрығымен бекітілген

Тракторлардың, өзі жүретін

ауыл шаруашылығы және

мелиоративтік машиналардың

есебін алу әрі техникалық

жай-күйіне тексеру жүргізу

Ережесіне 6-қосымша

Есепке алу куәліктердің түсуін және

берілуін есепке алу

ЖУРНАЛЫ

Т ү с у і
 ----- Уақыты ! Қайдан келіп түсті. ! Саны ! Сериясы мен нөмірі
 !Тіркеме қағаздың немесе!
 ! жолдама хаттың нөмірі !
 ----- 1 ! 2 ! 3 ! 4

таблицаның жалғасы:

Б е р і л у і !
 -----!
 Берілген! Беру !Кімге берілді!Саны!Сериясы мен!Алғандағы!
 күні !негізі!(инспекцияның! ! нөмірлері ! қолы !
 ! ! атауы, алушы ! ! ! !
 ! ! адамның аты, ! ! ! !
 ! ! әкесінің аты, ! ! ! !
 ! ! фамилиясы) ! ! ! !
 ----- 5 ! 6 ! 7 ! 8 ! 9 ! 10 ! 11

Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары -

Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы Министрінің

2002 жылғы 6 қыркүйектегі
N 281 бұйрығымен бекітілген

Тракторлардың, өзі жүретін
ауыл шаруашылығы және

мелиоративтік машиналардың
есебін алу әрі техникалық

жай-күйіне тексеру жүргізу

Ережесіне 7-қосымша

Машиналар тобының техникалық тексеру

АКТИСІ

200__ж. " __ " _____

Мен, _____

(Т.Е.Ә., Мемтехинспекцияның атауы)

Мемтехинспекцияның инженер-инспекторы _____

бірге

(тексеруге қатысып отырғандар, Т.Е.Ә.)

(заңды тұлға)

балансында тұрған машиналарды техникалық тексеруден өткіздік.

Мемлекеттік техникалық тексеру кезінде төмендегілер анықталды:

1. Мемлекеттік техникалық тексеруге жалпы саны _____ төмендегі
(с а н ы)

машиналар ұсынылды.

NN	!	Машинаның!	Шығарушы	зауыттың	реттік!	Шығарылған!	Техникалық		
р/н!		атауы	!	нөмірі	!	жылы	! тексеруден		
	!			!-----!			! өткендігі		
	!		!Машинаның	!Двигательдің!			! туралы		
	!		!(рамасының)!		!		! қорытынды		
-----				1!	2!	3!	4!	5!	6

Мемлекеттік техникалық тексеруден _____ машина өтті.

(саны)

Мемлекеттік техникалық тексеруден _____ машина өтпеді,

(с а н ы)

оның ішінде мына себептермен:

техникалық ақаулы _____ машина;
(саны)

толық жөндеуде _____ машина;
(саны)

құрылмасының нормативтік-техникалық құжаттамаларға сәйкес
келмеуінен _____ машина өтпеді.
(саны)

2. _____ машина мемлекеттік тексеруге ұсынылмады:
(саны)

NN р/н!	!	Маркасы	!	Есепке алу куәлігінің сериясы және нөмірі	!	Техникалық тексеруге ұсынылмауының себептері
1!	2	!	3	!	4	

Кәсіпорынның, ұйымның басшысы _____
(қолы, Т.Е.Ә.)

Бухгалтер (немесе, есеп жүргізуші тұлға) _____
(қолы, Т.Е.Ә.)

Мемтехинспекцияның инженер-инспекторы _____
(қолы, Т.Е.Ә.)

Комиссия мүшелері: _____
(қолы, Т.Е.Ә.)

_____
(қолы, Т.Е.Ә.)

Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары -
Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы Министрінің
2002 жылғы 6 қыркүйектегі
N 281 бұйрығымен бекітілген
Тракторлардың, өзі жүретін
ауыл шаруашылығы және
мелиоративтік машиналардың
есебін алу әрі техникалық
жай-күйіне тексеру жүргізу
Ережесіне 8-қосымша
Машиналардың техникалық жай-күйіне
байланысты талаптарды реттемелеуші

1. Шығарушы-зауыттың нұсқаулары.
2. МЕМСТ 23181-78 "Автокөлік құралдарының гидравликалық тежегіштерінің жетектері". Жалпы техникалық талаптар.
3. МЕМСТ 22895-77 "Автокөлік құралдарының тежеу жүйелері және тежегіштік қасиеттері. Тиімділік нормативтері. Жалпы техникалық талаптар" (жалпы пайдаланылатын автожолдармен жүрмейтін автокөліктер үшін).
4. МЕМСТ 4364-81 "Автокөлік құралдарының пневматикалық тежеу жүйелерінің жетектері. Жалпы техникалық талаптар".
5. МЕМСТ 12.2.11-85 "Аспалы және тіркемелі ауыл шаруашылығы машиналары. Жалпы қауіпсіздіктің талаптары".
6. МЕМСТ 12.2.019-86 "Тракторлар және өзі жүретін ауыл шаруашылығы машиналары. Жалпы қауіпсіздіктің талаптары".
7. МЕМСТ 28708-90 "Ауыл шаруашылығы жұмыстарын шағын механикаландырудың ұтқыр құралдары. Құрылмасына қойылатын жалпы қауіпсіздік талаптары".
8. МЕМСТ 12.2.120-88 "Өзі жүретін жол-құрылыс машиналарының, бір өсті сүйреуіштердің, карьерлік өзі аударғыштарының, және өзі жүретін ауыл шаруашылығы машиналары операторларының кабиналары және жұмыс орындары. Жалпы қауіпсіздіктің талаптары".
9. МЕМСТ 19677-87 "Ауыл шаруашылығы тракторлары. Жалпы техникалық талаптар".
10. МЕМСТ 10000-75 "Трактордың тіркемелері және жартылай тіркемелері. Жалпы техникалық талаптар".
11. МЕМСТ 3481-79 "Тракторлар және ауыл шаруашылығы жетек-жалғау құралдары. Тұрпаттары, негізгі параметрлері және өлшемдері".

Қазақстан Республикасы

Премьер-Министрінің орынбасары -

Қазақстан Республикасы

Ауыл шаруашылығы Министрінің

2002 жылғы 6 қыркүйектегі

№ 281 бұйрығымен бекітілген

Тракторлардың, өзі жүретін

ауыл шаруашылығы және

мелиоративтік машиналардың

есебін алу әрі техникалық
жай-күйіне тексеру жүргізу
Ережесіне 9-қосымша

Машинаның диагностикалық картасы

Маркасы _____ шыққан жылы _____
 мем. нөмірі _____ зауыттық нөмірі _____
 двигателдің нөмірі _____
 Т.Е.Ә. (занды тұлғаның атауы) меншік иесінің (иеленушінің)

КӨРСЕТКІШТЕР		! жай-күйі
1		2
1.	Ақаусыз машинаға негізгі талаптар: - барлық деталдары, бекітуші деталдарымен қоса бүтін болуы тиіс, түйіні және механизмдері реттелген және майланған, оның ішінде тығыздағыштары орнында болуы, шплинттер, шайбалар трактордың ақаусыз таңдалған аспаптары болуы қажет.	
2.	Д в и г а т е л ь : - негізгі және қосу двигателдері оңай от алуы және жүктелген және жүктелмеген режимде біркелкі жұмыс істейтін тиіс ; - су, жанармай және май ақпайды ; - түтін шығатын түтіктен және сапуннан дыбыс және түтіндеу байқалмайды, картердегі майдың жалпы шығыны (жанғанын қосқанда) жағылған жанармайдың көлемінің 2% аспайды тиіс ; - дыбыс сөндіргіш шектелген шуды қамтамасыз етеді, жалғағыштар арқылы қоректену және газ алмасу жүйесіне газ кірмейді, тексеру аспаптары дұрыс мәлімет береді, турбокомпрессор двигателдің тиянақты жұмысын қамтамасыз етеді ; - негізгі двигатель гарантиялық жанармай шығынын және айналымын сақтап, номиналды қуатын алады.	
3.	Б а с а ж ы р а т қ ы ш : - еркін қозғалысы нормада, қосылған жағдайда тайғанау жоқ, берілісті өзгерткіш біркелкі қосылады.	
4.	Б е р і л і с т і өзгерткіш қорап : - м а й а қ п а й д ы ; - трактордың жұмыс жағдайында берілістер жеңіл қосылады және ажырайды, өздігінен ажырап кету жоқ, дүрсіл және қатты дыбыс байқалмайды.	
5.	А р т қ ы б і л і к : - дүрсіл және қатты дыбыс шықпайды және трансмиссия қызбайды, м а й а қ п а й д ы ; - машинаның тура жүруі қамтамасыз етіледі,	

бұрылыстарда қатты дыбыс байқалмайды;
- тиянақты және тез тежеу қамтамасыз етіледі, артқы біліктің қорабында және рукавтарында жарық жоқ.

6 . Р а м а :
- ұзына бойғы балкаларда және көлденең брустарда босаған заклепқалар, жарық, сынық жоқ.

7 . Г и д р о - а с у ж ү й е с і :
- аспа жабдықтар транспорттық жағдайда тиянақты тұрады, жұмыс кезінде май қатты қызбайды, көпірмейді, бак көмейі арқылы шашырамайды;
- бөлгіштің тұтқасы жұмыс қалпынан бейтарап күйге автоматты түрде қайтады, бөлгіштің тұтқасы "Көтеру" күйінен "Бейтарап" күйге уақыттан бұрын автоматты түрде қ а й т п а й д ы ;
- Золотниктің автоматы нормалды қысымда 115-125 кгк/см² шегінде ашылады, ал сақтандыру клапандарында 130-140 кгк/см² қысымда.

8 . Э л е к т р л і к ж а б д ы қ т а р :
- аккумуляторлық батарея қалыпты қуатқа ие, электролиттің қажетті деңгейі бар, ақпайды, тығындарының тесіктері таза;
- генератор аккумуляторлық батареяны зарядтауды қамтамасыз етеді, регулятор тізбекте тұрақты қуатты ұстап тұрады және генераторды асыра жүктеуден сақтайды;
- стартер қатты дыбыссыз қосылады және двигательдің иінді білігін еркін айналдырады;
- жарық фаралары, подфарниктер, артқы фонарлар, қосқыштар, сақтағыштар, электр өткізгіштер, дыбыс сигналы және әйнек тазалағыш ақаусыз.

9 . Ж ү р у б ө л і г і :
- шиналар мен доңғалақтар тесіліп зақымданбаған, шина корды қабаттарға ажырамаған, протектордың суретінің жойылуы 90% тен аспайды, оң және сол жақ доңғалақтардың өлшемі бірдей болуы керек, ауа қысымы нормада;
- алдыңғы ось және бұрылыс цаппалары майыспаған, алдыңғы доңғалақтың ступицасының подшипниктерінің саңылаулары көп емес, доңғалақтың дискісі мен қырсауы тиянақты бекітілген және майыспаған, алдыңғы доңғалақтардың таясуы дұрыс реттелген.

10 . Р у л ь д і к б а с қ а р у ж әне к а б и н а :
- рульдік басқарудың тягалары майыспаған, жарығы жоқ, бұрандасы зақымдалмаған, рульдік тягалардың аяқтамаларында және сошкада люфт жоқ рульдік дөңгелектің люфті дұрыс реттелген;
- кабина, капот, алдыңғы және артқы доңғалақтардың қанаттарының майысқан, бояуы зақымдалған, жарылған жерлері жоқ және тиянақты бекітілген;
- кабинаның әйнектері түгел, орындық тиянақты бекітілген, есіктер оңай ашылып, тиянақты жабылады, нөмірлік белгілер тиянақты бекітілген, жарықтандырылған;
- трактор медициналық қорабшамен және өрт сөндіргішпен жабдықталған.

Комиссия төрағасы _____

Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары -
Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы Министрінің
2002 жылғы 6 қыркүйектегі
N 281 бұйрығымен бекітілген
Тракторлардың, өзі жүретін
ауыл шаруашылығы және
мелиоративтік машиналардың
есебін алу әрі техникалық
жай-күйіне тексеру жүргізу
Ережесіне 10-қосымша

**Жеке тұлғалардың машиналарының жай-күйін
техникалық тексеру
ЖУРНАЛЫ**

NN	!	Тексеру	!	Машинаның	!	Нөмірлері	!	Тіркеу		
р/н!	жүргізілген!	атауы	және	!	-----!			нөмірлік		
	!	күн	!	маркасы	!	шассидің!	двигателдің!	белгісі		

1	!	2	!	3	!	4	!	5	!	6

таблицаның жалғасы:

		Иесінің	!	Техникалық	жай-күйі!	Нөмір	белгісін!	Машина	меншік	
		(иеленушінің)!	туралы	қорытынды	!	және	басқару	!	иесінің	
		Т.Е.Ә.	!	(ақаулы,	ақаусыз)	!	куәлігін	алу	!	(иеленушінің)
			!			!	туралы	белгі	!	қолы

		7	!	8	!	9	!	10		

Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары -
Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы Министрінің
2002 жылғы 6 қыркүйектегі
N 281 бұйрығымен бекітілген
Тракторлардың, өзі жүретін
ауыл шаруашылығы және
мелиоративтік машиналардың

есебін алу әрі техникалық
жай-күйіне тексеру жүргізу
Ережесіне 11-қосымша

**Машиналардың техникалық жай-күйін тексеру
АКТІСІ**

200__ж. "___" _____

Мен, _____
(Т.А.Ә., Мемтехинспекцияның атауы)

Мемтехинспекцияның инженер-инспекторы _____
(иесінің толық мекен-жайы,

_____ Т . А . Ә .)

_____ машинасын техникалық тексеруден өткіздім.

Маркасы _____ Зауыттық N _____

Шыққан жылы _____

Двигательдің N _____

Пайдаланғаннан бастап жұмысы _____ мото-сағат(км)

_____ Мемтехинспекциясында есепте тұрған
(Мемтехинспекцияның атауы)

Техникалық ақауы байқалды _____

ҚОРЫТЫНДЫ _____ пайдалануға тиым салынды
(ақаусыз, ақаулы)

Мемтехинспекцияның инженер-инспекторы _____
(қолы, Т.Е.Ә., мөрі)

Актінің көшірмесін алдым _____
(иесінің қолы)

Ақауын жөндегеннен кейін машинаны мына мекен-жайға қайта техникалық
тексеруге беру керек :

_____ (жылы, күні, айы, техникалық тексеру өткізілетін мекен-жай)
қолында осы актінің көшірмесімен.

200__ж. "___" _____ қайта техникалық тексеруден өтті

Қорытынды _____
(ақаусыз, ақаулы)

*Мемтехинспекциясының
инженер-инспекторы*

_____

(қолы, Т.Е.Ә.)

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК